

College voor Toetsen en Examens

TERUGBLIK NORMERING DOORSTROOM- TOETSEN 2025

INHOUDSOPGAVE

MANAGEMENTSAMENVATTING	3
1. INLEIDING	5
1.1 De normering van de doorstroomtoetsen	5
1.2 De verschillende doorstroomtoetsen	6
1.3 Gebruikte data	7
2. RESULTATEN GEZAMENLIJK ANKER IN 2025	9
2.1 Het gezamenlijk anker	9
2.2 Resultaten gezamenlijk anker 2025	9
3. DEELNEMENDE SCHOLEN EN LEERLINGEN IN 2025	12
3.1 Aantal scholen en leerlingen	12
3.2 Onderwijstype	13
3.3 Voorlopige schooladviezen	14
3.4 Verschillen in populaties van doorstroomtoetsen	16
4. RESULTATEN NORMERING	17
4.1 Toetsadviezen	17
4.2 Referentieniveaus	20
4.3 Relatie voorlopig schooladvies en toetsadvies	23
4.4 Resultaten 2025: toelichting en interpretatie	24
5. VERGELIJKING 2024-2025	25
5.1 Toetsadviezen	25
5.2 Referentieniveaus	26
5.3 Voorlopige schooladviezen	27
5.4 Wisselscholen	28
5.5 Duiding verschillen resultaten	31
6. TOT SLOT	32
BIJLAGE 1	33
REFERENTIES	38

MANAGEMENTSAMENVATTING

In het voorjaar van 2025 zijn voor de tweede keer doorstroomtoetsen in het primair onderwijs (po) afgenomen bij in totaal 174.338 leerlingen van 6.758 scholen. Het College voor Toetsen en Examens (CvTE) is verantwoordelijk voor de beoordeling van de kwaliteit en voor de normering van de doorstroomtoetsen. Hiermee zorgen we ervoor dat leerlingen het toetsadvies krijgen dat past bij de prestatie die ze hebben laten zien op de toets.

Scholen konden net als vorig jaar kiezen uit zes doorstroomtoetsen: AMN Doorstroomtoets, Dia Doorstroomtoets, DOE-toets, IEP Doorstroomtoets, Leerling in beeld-doorstroomtoets en ROUTE 8. Deze doorstroomtoetsen verschillen onderling, bijvoorbeeld in afnamemodus, mate van adaptiviteit, gemiddelde afnameduur en lengte van de toets. Scholen kunnen een toets kiezen die het best bij hun onderwijs en hun leerlingen past. Deze verschillen maken een doorstroomtoets onderscheidend, maar kunnen ook leiden tot verschillen in resultaten.

Normering en het gezamenlijk anker

Net als in 2024 hebben we, in nauwe samenwerking met Stichting Cito en de toetsaanbieders, alle doorstroomtoetsen op gelijke wijze genormeerd door te equivaleren op basis van de prestaties van leerlingen op gezamenlijke ankeropgaven. Deze methode, waarbij we de toetsprestaties van leerlingen afzetten tegen een absolute standaard, garandeert dat de toetsadviezen volledig onafhankelijk van de voorlopige schooladviezen tot stand komen, waardoor zij een objectief tweede gegeven naast het schooladvies opleveren. Ook dit jaar is de normering volgens planning en zonder bijzonderheden verlopen. Het gezamenlijk anker heeft goed gefunctioneerd in alle afgenomen doorstroomtoetsen.

Resultaten 2025 in vergelijking met 2024

De landelijke resultaten op de doorstroomtoetsen van 2025 laten een vergelijkbaar beeld zien met de resultaten zoals gepresenteerd in de terugblik van 2024. Ook dit jaar zien we verschillen in prestaties, zoals waargenomen in de toetsadviezen en percentages behaalde referentieniveaus, tussen de toetsen.

Verschillende factoren zijn van invloed op de resultaten. Er zijn altijd kleine fluctuaties in resultaten. De verschillende toetsen hebben bovendien deels verschillende leerlingpopulaties. Naast populatieverschillen spelen selectie-effecten op schoolniveau een rol, veroorzaakt doordat scholen een weloverwogen keuze maken voor een bepaalde doorstroomtoets. Daarnaast is ook de manier waarop leerlingen reageren op de diverse kenmerken van toetsen mogelijk van invloed op de prestatie die zij op een toets laten zien. Denk hierbij aan hoe leerlingen reageren op een papieren of digitale toets en op verschillen in lay-out, afnamecondities en -instructies. De diversiteit aan toetsen met eigen kenmerken, die scholen in staat stelt een eigen keuze te maken voor een eigen toets, is conform de gekozen inrichting van het doorstroomtoetsensysteem. Elk verschil kan ook doorwerken in de manier waarop leerlingen de toetsen beleven en de mate waarin zij de toets als motiverend ervaren. En dus van invloed zijn op de resultaten.

De voorlopige schooladviezen van 2025 lijken over het algemeen iets hoger uit te vallen dan vorig jaar. We zien ook dat er in 2025 meer voorlopige schooladviezen met dubbele categorieën zijn gegeven dan in 2024. Ook zien we een verschuiving van de keuze voor een digitale naar een papieren toets(variant).

Wisselscholen: scholen die voor 2025 een andere toets kozen

Elk jaar kiezen er scholen voor een andere doorstroomtoets. Dit jaar zijn er meer scholen die een andere toets hebben gekozen dan in eerdere jaren. Waar meer dan 20 scholen van een bepaalde toets naar een andere overstapten, zien we in bijna alle gevallen gemiddeld een prestatieverbetering. Dit is een sterke indicatie dat waargenomen verschillen in leerlingprestaties op schoolniveau mede afhankelijk zijn van de kenmerken van de toets die leerlingen maken. Bijvoorbeeld omdat een andere toets(vorm) beter past bij leerlingen op een bepaalde school. Ook is het belangrijk je te realiseren dat scholen die van toets gewisseld zijn mogelijk andere keuzes hebben gemaakt in onder andere hun onderwijsaanpak.

Tot slot

Als je verschillende toetsen gebruikt om hetzelfde te meten, kan dat leiden tot verschillende resultaten. Helemaal als je die toetsen afneemt onder verschillende omstandigheden bij verschillende scholen met verschillend onderwijs aan verschillende leerlingen. Je hebt dan een behoorlijk aantal factoren die elk, gezamenlijk en onderling, invloed kunnen hebben op prestaties en de mate waarin verschillen zich voordoen. De verschillen horen bij een stelsel waarin verschillende doorstroomtoetsen naast elkaar bestaan.

Onderzoek is en blijft nodig om meer inzicht te verschaffen in de vele factoren die een rol kunnen spelen bij de verschillen in resultaten van de verschillende doorstroomtoetsen. We kunnen het volledige vraagstuk over de verschillen in resultaten tussen de doorstroomtoetsen met onderzoek echter niet volledig beantwoorden en oplossen. Daarvoor zijn er te veel factoren die jaar op jaar een (wisselende) rol spelen. Met onderzoek naar die factoren kunnen we ons zicht op de totale puzzel wel uitbreiden en aanscherpen. Dit helpt ons om, samen met de toetsaanbieders, de doorstroomtoetsen verder te verbeteren.

1. INLEIDING

Van 27 januari tot en met 16 februari 2025 werden de doorstroomtoetsen in het primair onderwijs (po) voor het tweede jaar afgenomen. In deze rapportage lees je hoe de landelijke normering is verlopen en wat de resultaten van de doorstroomtoetsen waren in 2025.

Het College voor Toetsen en Examens (CvTE) beoordeelt de kwaliteit van de doorstroomtoetsen en zorgt ervoor dat de toets de prestatie van de leerling vertaalt in het juiste resultaat: een toetsadvies voor het best passende brugklatype en een uitspraak over de vaardigheid van de leerling op de gebieden Lezen, Rekenen en Taalverzorging (de behaalde referentieniveaus).

In dit eerste hoofdstuk geven we informatie over de normering, een korte beschrijving van de afgenomen doorstroomtoetsen en informatie over de gebruikte data.

1.1 De normering van de doorstroomtoetsen

Hoe wordt de normering uitgevoerd?

Met ingang van schooljaar 2023-2024 worden alle doorstroomtoetsen door ons toetsoverstijgend genormeerd. Onze werkwijze hiervoor staat beschreven in de *Regeling beoordelingsnormen doorstroomtoetsen po* (CvTE, 2024a). Deze regeling is opgesteld om de vergelijkbaarheid van de toetsadviezen te verstevigen en de functie van de doorstroomtoets als objectief tweede gegeven naast het schooladvies te waarborgen. Om de resultaten op de verschillende doorstroomtoetsen vergelijkbaar te maken, hanteren we een methode die equivaleren wordt genoemd. Dit doen we via ankeropgaven, die in alle toetsen zijn opgenomen. Omdat iedere toets naast de ankeropgaven uit verschillende toetseigen opgaven bestaat, is niet iedere toets exact even moeilijk. Via een statistische analyse (equivaleren) wordt voor iedere toets bepaald welke scores gelijkwaardig zijn, en daarmee tot dezelfde norm (zullen) leiden.

Meer weten over de normering? Bekijk dan [deze pagina](#).

Voor de equivalering via ankeropgaven gebruikten we, net als in 2024, absolute standaarden¹. Hiermee garanderen we dat de toetsadviezen volledig onafhankelijk van de voorlopige schooladviezen tot stand komen.

Uitvoering landelijke normering

Na de afname van de doorstroomtoetsen in 2025 deelden alle doorstroomtoetsaanbieders de op dat moment beschikbare data, zoals vastgelegd in de regeling beoordelingsnormen. Deze data noemen we de normeringssteekproef. In de normeringssteekproef worden alleen de resultaten van het reguliere basisonderwijs meegenomen, dus niet van het speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs (so/sbo). Stichting Cito voert de landelijke normering voor ons uit en volgt de stappen zoals omschreven in de regeling beoordelingsnormen. In deze regeling worden ook de cesuurpunten² voor de referentieniveaus en de toetsadviescategorieën in de normering gegeven, evenals de wegingsfactoren van de drie onderdelen (Lezen, Rekenen en Taalverzorging), zie ook *Terugblik normering doorstroomtoetsen 2024* (CvTE 2024b).

¹ Standaarden waaraan de vaardigheidsniveaus van leerlingen gerelateerd kunnen worden. Deze standaarden worden vastgesteld op basis van inhoudelijke en/of toetsspecifieke criteria.

² Minimale prestatie voor het halen van een (referentie)niveau of toetsadviescategorie.

1.2 De verschillende doorstroomtoetsen

Het doorstroomtoetsensysteem is opgezet om scholen een keuze te bieden tussen verschillende doorstroomtoetsen. Alle toetsen moeten voldoen aan vooraf vastgestelde kwaliteitseisen, zoals vastgelegd in de *Regeling beoordelingkader doorstroomtoetsen po* (CvTE 2024c). In 2025 konden scholen kiezen uit de volgende doorstroomtoetsen: AMN Doorstroomtoets, Dia Doorstroomtoets, DOE-toets, IEP Doorstroomtoets, Leerling in beeld-doorstroomtoets en ROUTE 8 doorstroomtoets.

Deze doorstroomtoetsen verschillen onderling, bijvoorbeeld in afnamemodus (papier of digitaal), mate van adaptiviteit (lineair, multistage of adaptief), gemiddelde afnameduur (van twee en een half uur tot vier uur) en lengte van de toets. Bij een lineaire toets krijgen alle leerlingen een toets waarvan de opgaven van tevoren vastliggen. Bij een multistagetoets wordt op basis van de juist beantwoorde vragen van een blokje opgaven bepaald welk volgend blokje vragen wordt aangeboden. Dit blokje vragen past dan qua moeilijkheid het best bij het niveau van de leerling. Bij volledig adaptieve toetsen (CAT) op opgaveniveau wordt de best passende volgende opgave na elke beantwoorde vraag bepaald. Een overzicht van de kenmerken van de verschillende toetsen is gegeven in tabel 1. Omdat bij adaptieve toetsen het aantal opgaven per leerling kan verschillen is in tabel 1 ook het bereik (minimaal aantal opgaven – maximaal aantal opgaven) weergegeven.

Tabel 1: Gemiddelde en bereik van het aantal meetellende gemaakte opgaven per onderdeel

toets	soort toets	gemiddelde tijdsduur							totaal aantal opgaven
			Lezen		Rekenen		Taalverzorging		
			gemiddeld	bereik	gemiddeld	bereik	gemiddeld	bereik	
AMN	CAT	02:29 uur	49,0	36-75	46,8	18-63	28,5	18-63	124,3
Dia	MST, taalverzorging = lineair	02:30 uur	50,6	49-52	35	35	40	40	125,6
DOE	MST, scholen kunnen kiezen voor lineaire variant	03:00 uur	38		47		35		120
IEP digitaal	MST	03:50 uur *	49		64		49		162
IEP papier	lineair	03:50 uur *	49		64		49		162
Lib digitaal	MST	04:00 uur *	45,5	45-46	60	60	40	40	143,6
Lib papier	lineair	04:00 uur *	45,5	45-46	60	60	40	40	144,7
ROUTE 8	CAT	02:35 uur	34,7	25-40	33,7	28-52	47,6	28-58	116

* verdeeld over twee dagdelen

In tabel 1 is bijvoorbeeld te zien dat de lineaire papieren IEP voor alle leerlingen exact evenveel opgaven heeft, terwijl de leerlingen die een adaptieve AMN-toets maakten gemiddeld 46,8 rekenopgaven kregen. Dit aantal varieert per leerling bij de AMN-toets met een minimum van 18 en een maximum van 63 opgaven. Het aantal aangeboden opgaven hangt samen met hoe snel met voldoende nauwkeurigheid de vaardigheid van de leerling bepaald kan worden.

Naast de hierboven getoonde verschillen maken toetsaanbieders ook keuzes in de inhoud en presentatie van opgaven. Denk hierbij bijvoorbeeld aan beeldgebruik (foto's, tekeningen) en de manier waarop teksten worden weergegeven. Al deze keuzes maken een doorstroomtoets onderscheidend van andere doorstroomtoetsen. Zo kunnen scholen de toets kiezen die het best bij hun onderwijsfilosofie en hun leerlingen past.

Voor de normering is het wel van belang dat de condities voor het maken van de opgaven uit het gezamenlijk anker zo gelijk mogelijk zijn. Daarom zijn er afspraken over de uniformiteit in de weergave van de ankeropgaven en over de plaats van deze opgaven in de toetsen. Om ervoor te zorgen dat ankeropgaven niet opvallen binnen de toets zijn kleine verschillen in weergave en plaatsing van deze ankeropgaven, in overleg, toegestaan.

1.3 Gebruikte data

Binnen het stelsel van de doorstroomtoetsen beschikken verschillende partijen, zoals DUO en de toetsaanbieders, over data. Er kunnen kleine verschillen bestaan tussen deze verschillende datasets. Dit is afhankelijk van bijvoorbeeld de gebruikte bronnen, het moment van beschikbaarheid en gemaakte keuzes over wat wel en niet wordt meegenomen in de dataset. In de verschillende rapportages van het CvTE over de doorstroomtoetsen wordt gebruik gemaakt van verschillende datasets. Deze verschillen kunnen leiden tot kleine verschillen in de gepresenteerde resultaten. Daarom lichten we in deze paragraaf toe welke datasets voor het voorlopig beeld 2025, de terugblik 2024 en de terugblik 2025 zijn gebruikt.

Voorlopig beeld 2025

Vorig jaar leefden er voorafgaand aan de publicatie van de terugblik al veel vragen over het landelijke beeld. Daarom hebben we in april van 2025 met een *voorlopig beeld* (CvTE, 2025) een tussenstand gegeven. In dat voorlopig beeld zijn de resultaten gebruikt van de eerder genoemde normeringssteekproef. Dit geeft een eerste indruk van de behaalde percentages referentieniveaus en toetsadviesverdelingen. Deze dataset bevat 92% tot 100% van de resultaten per toets. Om rekening te houden met de ontbrekende data zijn een aantal gegevens voor het voorlopig beeld geëxtrapoleerd, dat wil zeggen: geschat. Ook zijn de resultaten in het voorlopig beeld door ons berekend, terwijl toetsaanbieders zelf ten behoeve van de leerling- en schoolrapportages de definitief behaalde referentieniveaus en toetsadviezen vaststellen. Dit doen ze op basis van door ons vastgestelde cesuren (de grenzen tussen verschillende toetsadviescategorieën), maar soms verrijkt met extra informatie waar alleen aanbieders over beschikken. Daardoor kunnen er verschillen bestaan tussen de resultaten die we in het voorlopig beeld hebben gepresenteerd en de resultaten zoals in de terugblik gepresenteerd.

Terugblik 2025

Voor deze terugblik zijn de resultaten gebruikt die de toetsaanbieders hebben vastgesteld en gecommuniceerd aan leerlingen en scholen. De peildatum van deze resultaten is 1 juni 2025. Hiervoor hebben we niet, zoals in 2024, gebruik gemaakt van het tweede voorlopige TOETS-bestand van DUO. Dit bestand is namelijk nog niet vastgesteld en dit is niet bestemd voor publicatie(s), maar dient als input voor het 1cijferbestand (input voor de open onderwijsdata). De definitief vastgestelde data zijn pas medio november beschikbaar. Conform afspraken met OCW en DUO maken we om deze reden voor de terugblik 2025 geen gebruik meer van deze data.

Verschillen gebruikte data 2024 en 2025

In de terugblik van 2024 is wel gebruik gemaakt van het tweede voorlopige TOETS-bestand van DUO met als peildatum 1 oktober (op welke school zitten leerlingen). Als een leerling tussen 1 oktober en de afname van de doorstroomtoets verhuist van school dan worden de resultaten van de doorstroomtoets bij de oude school geregistreerd. Dit is een klein verschil met de data zoals die voor de terugblik van 2025 zijn gebruikt, waarin leerlingen bij de school geregistreerd staan waar ze de doorstroomtoets hebben gemaakt. Een ander verschil is dat wij gebruik maken van de gegevens die de toetsaanbieders ons leveren. Voor scholen die geen leerlingadministratiesysteem (LAS) hebben, leveren scholen zelf handmatig de resultaten aan DUO aan. Omdat dit een handmatig proces is, is dit foutgevoeliger.

Het is niet mogelijk om op basis van de data waar de terugblik 2025 op is gebaseerd onderscheid te maken tussen reguliere en bijzondere afnames, zoals bijvoorbeeld brailletoetsen. Het aandeel bijzondere afnames is hoe dan ook zeer beperkt, dus dit heeft een verwaarloosbare impact op de gepresenteerde resultaten.

2. RESULTATEN GEZAMENLIJK ANKER IN 2025

In dit tweede hoofdstuk geven we een overzicht van de resultaten van het gezamenlijk anker. We lichten eerst kort toe waarom en hoe het gezamenlijk anker wordt gebruikt om de vergelijkbaarheid tussen de verschillende doorstroomtoetsen te waarborgen. Vervolgens presenteren we de resultaten.

2.1 Het gezamenlijk anker

Het gezamenlijk anker is een instrument om de resultaten op de doorstroomtoetsen vergelijkbaar te maken, zowel tussen toetsen als over afnamejaren heen. Elk jaar bestaat het gezamenlijk anker uit een speciaal geselecteerde set opgaven die in iedere doorstroomtoets is opgenomen. Door centraal het gezamenlijk anker te kalibreren met behulp van toetsdata van alle doorstroomtoetsen kunnen psychometrische parameters, zoals de moeilijkheid, van deze opgaven bepaald worden. Deze parameters worden vervolgens gedeeld met de doorstroomtoetsaanbieders, waarna iedere doorstroomtoets op dezelfde schaal genormeerd kan worden.

De ankeropgaven uit het gezamenlijk anker moeten minimaal voldoen aan dezelfde eisen als reguliere opgaven, zoals beschreven in de regeling beoordelingskader. Op basis van een pretest bekijken we met de toetsaanbieders of de opgave geschikt is voor afname in alle doorstroomtoetsen. Het gezamenlijk anker bevat opgaven die (technisch) afneembaar zijn en onderwijskundig en psychometrisch passen bij alle doorstroomtoetsen. Het gezamenlijk anker voor een bepaald jaar (jaarset) wordt volledig opgenomen in alle doorstroomtoetsen. Om de vergelijkbaarheid tussen doorstroomtoetsen over jaren heen te waarborgen, bestaat er overlap tussen de verschillende jaarsets.

Zoals beschreven in paragraaf 1.2 hebben we te maken met verschillende toetsen met verschillende karakteristieken. Er zijn daardoor ook verschillen met betrekking tot het aanbieden van de ankeropgaven in de verschillende toetsen. Om deze verschillen te begrenzen, bestaan er specifieke richtlijnen (conform de regeling beoordelingsnormen) en werkafspraken tussen het CvTE, Stichting Cito en alle toetsaanbieders over de opname van de ankeropgaven in de toets. Deze richtlijnen en afspraken betreffen bijvoorbeeld de plaats van de ankeropgaven in de toets, het willekeurig aan leerlingen aanbieden van deze opgaven en het minimale aantal afnames van de ankeropgaven.

2.2 Resultaten gezamenlijk anker 2025

De jaarset van het gezamenlijk anker voor de afname van de doorstroomtoetsen in 2025 bestaat uit 20 opgaven voor Lezen en 20 voor Rekenen. Voor Taalverzorging zijn er meerdere categorieën. Voor de categorie spelling van niet-werkwoorden heb je een set dicteeopgaven en een set niet-dicteeopgaven (zie 2.3.1 van de regeling beoordelingsnormen). Dit is omdat niet elke toets de mogelijkheid biedt om een dictee af te nemen. De set voor Taalverzorging bestaat daarmee in totaal uit 24 opgaven, in plaats van 20 opgaven. Voor elk onderdeel bestaat de set voor ongeveer de helft uit opgaven die ook in eerdere jaren zijn afgenomen. Soms reageren verschillende groepen systematisch anders op een bepaalde opgave. Dit verschijnsel heet 'item bias' of 'differential item functioning', kortweg DIF. Wanneer ankeropgaven DIF vertonen, zou een toets vertekend kunnen zijn met systematisch hogere/lagere toetsscores. Hierdoor kunnen resultaten vervolgens niet of minder goed vergelijkbaar zijn tussen de verschillende doorstroomtoetsen.

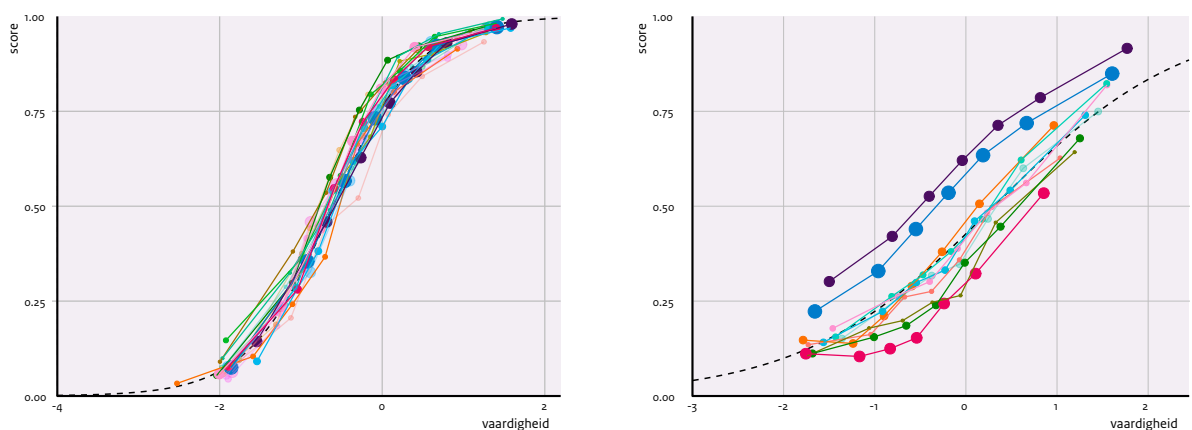
De opgaven waarop de landelijke normering is gebaseerd, zijn om die reden hierop gecontroleerd via zowel een visuele inspectie als door het gebruik van fitstatistieken.

We stellen hoge eisen aan het functioneren van opgaven binnen het gezamenlijk anker. Bij afwijkend functioneren bespreken we de opgaven met alle toetsaanbieders en volgen er eventueel ingrepen om de impact op de normering te minimaliseren. We onderscheiden hierbij drie soorten ingrepen:

- 1. Neutraliseren:** een opgave wordt in zijn geheel uit de normering gehouden en de scores op deze opgave tellen niet mee voor de rapportages. Dit kan voorkomen bij grote functioneringsproblemen of een gelekte opgave.
- 2. Loskoppelen:** dit houdt in dat een opgave nog wel meetelt voor het resultaat van de leerling, maar niet gebruikt wordt als gezamenlijk ankeritem voor de gezamenlijke normering. Dit kan gelden voor één, meerdere of alle toetsen. Tot loskoppelen kan bijvoorbeeld besloten worden als een ankeropgave vanwege een afwijkende lay-out anders functioneert binnen een bepaalde toets.
- 3. Opnieuw kalibreren:** de (psychometrische) parameters van een opgave worden op basis van de afnamedata van 2025 opnieuw bepaald. Hierna zal de opgave op deze parameters gefixeerd worden in de kalibratie. Een opgave wordt opnieuw gekalibreerd wanneer een opgave over de jaren heen moeilijker of makkelijker is geworden in vergelijking met de rest van het gezamenlijk anker.

In figuur 1 vind je twee voorbeelden uit 2025 van de resultaten van de DIF-analyse: twee karakteristieke curves, waarin de horizontale as de vaardigheid van de leerlingen toont en de verticale as de gemiddelde score op de opgave behorende bij iedere vaardigheid. Iedere gekleurde lijn met punten geeft de resultaten van een doorstroomtoets weer.

De linker afbeelding is een typisch goed functionerende opgave, waarbij de curves van alle toetsen erg vergelijkbaar zijn. De rechter afbeelding is van een opgave die bij alle toetsen losgekoppeld is van het anker, omdat zich te veel verschillen tussen de toetsen voordeden (zie hieronder). De solide data geven de resultaten van de verschillende doorstroomtoetsen van dit jaar weer, de transparante data de voorgaande afnamejaren van de eindtoets/doorstroomtoets.

Figuur 1: Voorbeelden karakteristieke curves, links een opgave die goed functioneert en rechts een opgave die vanwege te veel verschillen tussen de doorstroomtoetsen is losgekoppeld als anker. De gestreepte lijn geeft de voorspelde modelcurve weer.

Lezen

Voor Lezen zijn er in 2025 twee opgaven van het gezamenlijk anker losgekoppeld voor alle doorstroomtoetsen. Daarnaast zijn er nog twee opgaven bij twee toetsen losgekoppeld, omdat ze daarin ander gedrag laten zien dan bij de overige toetsen. Eén opgave is voor alle doorstroomtoetsen geneutraliseerd, omdat deze opgave geen goed onderscheid maakte tussen leerlingen met verschillende vaardigheden.

Rekenen

Voor Rekenen zijn vier ankeropgaven opnieuw gekalibreerd. Daarnaast hebben we één rekenopgave losgekoppeld bij één doorstroomtoets.

Taalverzorging

Bij Taalverzorging zijn in totaal vier ankeropgaven losgekoppeld bij een toets, één opgave is losgekoppeld bij twee toetsen en één opgave is bij alle toetsen losgekoppeld. Daarnaast zijn drie opgaven opnieuw gekalibreerd.

Na bovenstaande ingrepen blijven er bij de onderdelen Rekenen en Taalverzorging ieder zes opgaven over die de koppeling naar de (vaardigheids)schaal in het verleden vormen. Om te controleren of de schaal nog goed overgebracht wordt naar 2025, hebben we een grote gezamenlijke kalibratie uitgevoerd van alle beschikbare doorstroomtoetsdata van 2024 en 2025. Naast het gezamenlijk anker gebruiken toetsaanbieders toetseigen ankeropgaven om hun eigen toetsen te ankeren. Deze toetseigen ankeropgaven (800 opgaven in totaal) vormen een extra link tussen 2024 en 2025. Met deze grote kalibratie hebben we de parameters van het gezamenlijk anker opnieuw geschat. Daarmee hebben we alle toetseigen opgaven gekalibreerd en vaardigheidsschattingen uitgevoerd voor de leerlingen in de kalibratiesteekproef van 2025. Hetzelfde is gedaan met de ankerparameters uit het reguliere kalibratieproces. De verschillen tussen deze twee vaardigheidsschattingen waren op leerlingniveau minimaal, waardoor we kunnen concluderen dat met de overgebleven koppeling van zes gezamenlijke ankeropgaven naar eerdere afnamejaren de schaal nog goed overgebracht wordt.

Ook dit jaar is de normering volgens planning en zonder bijzonderheden verlopen. Het gezamenlijk anker heeft goed gefunctioneerd in alle afgenomen doorstroomtoetsen. De relatie tussen de prestatie van leerlingen op deze opgaven en hun vaardigheid is vergelijkbaar tussen de verschillende doorstroomtoetsen. Het gezamenlijk anker was dus geschikt als basis om de doorstroomtoetsen te equivaleren. Daarnaast is er geen aanleiding geweest om cesuren aan te passen voor 2025 ten opzichte van de vooraf gecommuniceerde cesuren (zie de regeling beoordelingsnormen).

De normering is in 2025 op dezelfde manier uitgevoerd als in 2024. Een onafhankelijke partij, ETS Global, heeft een audit uitgevoerd naar onze normering. Alle stappen van de normering 2024 konden gerepliceerd worden en leverden zo goed als dezelfde resultaten op (ETS Global, 2025). In het rapport wordt ook het volgende geconcludeerd: 'Tot slot bemoeilijkt het diverse karakter van de verschillende doorstroomtoetsen het equivaleren en daarmee ook de landelijke (toetsoverstijgende) normering. Ook de recente verschuiving van eindtoets naar doorstroomtoetsen en de Covid-pandemie hebben het er niet makkelijker op gemaakt om consistent over jaren heen te normeren. Echter de huidige wettelijke vereisten en regelingen zijn dusdanig uitgewerkt dat de kwaliteit van de normering van de doorstroomtoetsen kan worden gewaarborgd' (ETS Global, 2025, p 29).

Daar waar mogelijk zijn de [aanbevelingen](#) van ETS Global opgevolgd. In de loop van 2025 volgt nog een herijking van het gezamenlijk anker om de schaal opnieuw te fixeren.

3. DEELNEMENDE SCHOLEN EN LEERLINGEN IN 2025

In dit derde hoofdstuk geven we een overzicht van het aantal scholen en leerlingen, de verdeling over de onderwijstypen en de voorlopige schooladviezen van de verschillende doorstroomtoetsen in 2025.

3.1 Aantal scholen en leerlingen

Tabel 2 geeft de aantallen en de percentages deelnemende leerlingen en scholen, per doorstroomtoets en in totaal weer, van alle onderwijstypen samen.

Tabel 2: Aantallen en percentages leerlingen en scholen per doorstroomtoets 2025

toets	leerlingen	leerlingpercentage	scholen	schoolpercentage
AMN	2.572	1,5	108	1,6
Dia	8.184	4,7	336	5,0
DOE	1.209	0,7	44	0,7
IEP totaal	66.648	38,2	2.651	39,2
IEP digitaal	18.981	10,9		
IEP papier	47.667	27,3		
Lib totaal	82.065	47,0	2.996	44,3
Lib digitaal	31.627	18,1		
Lib papier	50.438	28,9		
ROUTE 8	13.660	7,8	623	9,2
totaal	174.338		6.758	

Het aantal deelnemende leerlingen en scholen verschilt behoorlijk tussen de verschillende beschikbare toetsen, net als in eerdere jaren.

3.2 Onderwijstype

Tabel 3 geeft de onderverdeling van deelnemende leerlingen en scholen weer per onderwijstype: regulier basisonderwijs (bo), speciaal basisonderwijs (sbo) en speciaal onderwijs (so).

Tabel 3: Percentages leerlingen per onderwijstype

	onderwijstype		
	bo	sbo	so
leerlingpercentage	94,8	3,5	1,7
schoolpercentage	92,9	4,1	3,0

Tabel 4 geeft het percentage leerlingen van ieder onderwijstype per doorstroomtoets weer.

Tabel 4: Percentage leerlingen per onderwijstype voor verschillende doorstroomtoetsen

toets	onderwijstype		
	bo	sbo	so
AMN	69,6	25,6	4,8
Dia	97,0	2,8	0,2
DOE	88,9	4,4	6,7
IEP totaal	98,2	1,1	0,7
IEP digitaal	95,5	2,8	1,7
IEP papier	99,2	0,5	0,3
Lib totaal	97,9	1,3	0,9
Lib digitaal	95,8	2,5	1,7
Lib papier	99,2	0,5	0,3
ROUTE 8	64,7	23,7	11,6

De populaties van AMN en ROUTE 8 bestaan voor een relatief groter deel uit leerlingen afkomstig van speciaal onderwijs. Als we de verschillen in absolute aantallen deelnemende leerlingen (zie ook tabel 2) bekijken, dan kunnen we stellen dat een aanzienlijk deel van de landelijke populatie van s(b)o-leerlingen de ROUTE 8-doorstroomtoets maakte.

3.3 Voorlopige schooladviezen

Voorafgaand aan de afname van de doorstroomtoetsen krijgen leerlingen van hun school een voorlopig schooladvies. In de voorlopige schooladviezen van 2025 komen zowel enkelvoudige (één schoolsoort) als meervoudige adviezen (twee schoolsoorten) voor. In tabel 5 vind je de verdeling van de voorlopige schooladviezen over alle doorstroomtoetsen samen voor alle onderwijstypen samen.

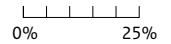
Tabel 5: Aantallen en percentages voorlopige schooladviezen landelijk 2025*

voorlopig schooladvies	leerlingpercentage
pro	2,3
vmbo bb	5,5
vmbo bb/ vmbo kb	5,2
vmbo kb	7,9
vmbo kb/ vmbo gl-tl	7,7
vmbo gl-tl	13,7
vmbo gl-tl/havo	12,4
havo	13,6
havo/vwo	13,5
vwo	18,1

* NB: Niet alle scholen verstrekken hun voorlopige schooladviezen aan de toetsaanbieders. Omdat wij daardoor van slechts 69% van de deelnemende leerlingen het voorlopig schooladvies hebben, kan deze verdeling licht afwijken van de daadwerkelijke landelijke verdeling. Om een goed beeld van de landelijke verdeling te krijgen, moeten de schooladviezen geconditioneerd op doorstroomtoets geëxtrapoleerd worden. Anders ontstaan er afwijkingen.

In tabel 6 vind je de verdeling van de voorlopige schooladviezen per doorstroomtoets in 2025 voor alle onderwijstypen samen.

Tabel 6: Percentage voorlopige schooladviezen per doorstroomtoets in 2025*

toets	voorlopig schooladvies									
	pro	vmbo bb	vmbo bb/ vmbo kb	vmbo kb	vmbo kb/ vmbo gl-tl	vmbo gl-tl	vmbo gl-tl/ havo	havo	havo/ vwo	vwo
AMN	12,7	12,1	6,7	8,5	9,0	10,0	12,7	9,0	10,3	9,1
Dia	1,9	5,4	5,4	8,7	8,7	15,1	12,0	13,9	12,1	16,9
DOE	3,0	7,9	6,9	8,3	8,5	12,6	10,7	15,1	13,0	14,0
IEP totaal	1,1	4,7	4,8	7,8	8,0	14,1	12,7	13,5	13,9	19,3
IEP digitaal	1,9	5,6	5,5	7,7	7,8	12,8	12,5	12,3	13,6	20,2
IEP papier	0,7	4,3	4,5	7,8	8,1	14,7	12,7	14,1	14,0	19,0
Lib totaal	1,5	4,8	5,2	7,6	7,4	13,7	12,8	14,1	14,1	18,8
Lib digitaal	2,4	6,2	5,9	8,3	7,6	13,5	12,3	13,1	13,4	17,3
Lib papier	0,8	3,7	4,8	7,1	7,3	13,8	13,1	14,8	14,7	19,9
ROUTE 8	12,2	13,4	6,6	9,7	7,2	11,5	9,4	11,4	8,6	10,0

* Zie bijschrift tabel 5

Met ingang van 2024 dient een school het voorlopig schooladvies in het geval van een hoger³ toetsadvies bij te stellen, tenzij de school kan beargumenteren dat het in het belang van de leerling is het voorlopige advies te handhaven. Deze verplichte bijstelling geldt voor alle schooladviezen, behalve voor het voorlopig schooladvies praktijkonderwijs bij het toetsadvies pro/vmbo bb (OCW, 2025). Hoe de voorlopige schooladviezen en de toetsadviezen gezamenlijk hebben geleid tot een definitief schooladvies, en hoe de doorstroom naar het voortgezet onderwijs in schooljaar 2025-2026 eruit ziet, kunnen we op basis van onze data niet vaststellen. Dit wordt duidelijk via de monitor schooladvies en doorstroomtoets van DUO, die in het voorjaar van 2026 beschikbaar is. De eventuele bijstelling vindt plaats na de normering. In deze rapportage presenteren we alleen de voorlopige schooladviezen.

3.4 Verschillen in populaties van doorstroomtoetsen

Omdat de voorlopige schooladviezen onafhankelijk van de toetsresultaten tot stand komen, beschouwen we ze binnen het toetsstelsel als een gegeven. Wij gebruiken de voorlopige schooladviezen daarom als een indicatie voor de populatieverschillen tussen de verschillende doorstroomtoetsen.

De variatie in aantallen deelnemende leerlingen en scholen bij de verschillende beschikbare doorstroomtoetsen is groot. De verdeling van de voorlopige schooladviezen laat zien dat scholen met lagere schooladviezen eerder voor bepaalde toetsen kiezen, zoals bijvoorbeeld een adaptieve toets met opgaven die qua moeilijkheid beter aansluiten bij de leerling. Leerlingen uit de verschillende onderwijstypen zijn niet evenredig verdeeld over de verschillende doorstroomtoetsen. Het aandeel s(b)o-leerlingen is bij sommige toetsen aanzienlijk hoger dan bij andere. De verschillende toetsen hebben dus deels verschillende leerlingpopulaties.

³ Bij gebrek aan een betere bewoording is gekozen voor lager en hoger toetsadvies, voor pro tot vwo. Hierbij willen we benadrukken dat het ene advies niet beter is dan het andere advies. Aan de gekozen formulering is geen waardeoordeel verbonden. Hier is met het oog op duidelijkheid (en bij gebrek aan een beter alternatief) voor gekozen.

4. RESULTATEN NORMERING

In dit vierde hoofdstuk presenteren we de resultaten na vaststelling van de landelijke normering voor de afgenomen doorstroomtoetsen. In dit hoofdstuk zijn de resultaten van leerlingen uit zowel regulier basisonderwijs als s(b)o meegenomen.

4.1 Toetsadviezen

Landelijk

In tabel 7 geven we een overzicht van de behaalde toetsadviezen in 2025 van alle doorstroomtoetsen samen voor alle onderwijstypen samen.

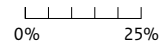
Tabel 7: Aantallen en percentages toetsadviezen landelijk 2025

toetsadvies	leerlingen	leerlingpercentage
pro/vmbo bb	4.245	2,4
vmbo bb/ vmbo kb	26.196	15,0
vmbo kb/ vmbo gl-tl	39.699	22,8
vmbo gl-tl/ havo	50.651	29,1
havo/ vwo	34.530	19,8
vwo	19.017	10,9

Doorstroomtoetsen

Tabel 8 geeft een overzicht van de percentages toetsadviezen per doorstroomtoets voor alle onderwijstypen samen.

Tabel 8: Percentages toetsadviezen per doorstroomtoets in 2025

toets	toetsadvies					
	pro/ vmbo bb	vmbo bb/ vmbo kb	vmbo kb/ vmbo gl-tl	vmbo gl-tl/ havo	havo/ vwo	vwo
AMN	10,5	24,1	21,5	25,0	14,6	4,3
Dia	2,8	17,0	25,3	30,0	18,5	6,5
DOE	4,9	19,2	23,7	26,1	16,3	9,9
IEP totaal	1,4	15,6	24,5	30,1	18,8	9,6
IEP digitaal	2,9	17,6	24,0	28,4	18,6	8,5
IEP papier	0,9	14,7	24,7	30,8	18,9	10,0
Lib totaal	1,4	11,8	21,3	29,5	22,3	13,7
Lib digitaal	2,3	15,1	22,8	28,4	20,1	11,3
Lib papier	0,8	9,8	20,3	30,2	23,6	15,3
ROUTE 8	11,4	28,3	22,2	21,6	11,9	4,5

In de tabel is onder andere te zien dat AMN en ROUTE 8 een hoger percentage leerlingen met pro/vmbo bb toetsadvies hebben dan de overige toetsen. Een verklaring hiervoor is dat deze toetsaanbieders een hoger aandeel afnames in het so/sbo hebben. Dit was ook al terug te zien in de verdelingen van voorlopige schooladviezen.

Onderwijstype

Tabel 9 geeft de percentages gegeven toetsadviezen per onderwijstype weer.

Tabel 9: Percentage toetsadviezen per onderwijstype

toetsadvies	bo	sbo	so
pro/vmbo bb	0,9	36,4	19,1
vmbo bb/ vmbo kb	13,2	49,6	44,1
vmbo kb/ vmbo gl-tl	23,3	9,3	21,3
vmbo gl-tl/havo	30,3	3,2	11,5
havo/vwo	20,8	1,1	3,0
vwo	11,5	0,3	0,9

In deze tabel zie je dat de adviezen voor praktijkonderwijs/vmbo bb en vmbo bb/kb bij het s(b)o aanzienlijk vaker voorkomen dan bij het regulier basisonderwijs. Dit terwijl de havo/vwo- en vwo-toetsadviezen beduidend minder vaak voorkomen in het s(b)o dan in het regulier basisonderwijs.

4.2 Referentieniveaus

Landelijk

In tabel 10 is een overzicht van de percentages behaalde referentieniveaus weergegeven, voor alle onderwijstypen samen.

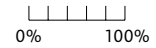
Tabel 10: Percentage behaalde referentieniveaus landelijk 2025

onderdeel	niveau	percentage
Lezen	<1F	2,2
	1F	97,8
	2F	70,1
Rekenen	<1F	10,6
	1F	89,4
	1S	41,0
Taalverzorging	<1F	5,5
	1F	94,5
	2F	52,0

Doorstroomtoetsen

Tabel 11 geeft de percentages behaalde referentieniveaus per doorstroomtoets weer, voor alle onderwijstypen samen. Bij AMN en ROUTE 8 is er een grote so/sbo-populatie ten opzichte van de andere doorstroomtoetsen. Dit is van invloed op de resultaten.

Tabel 11: Percentage behaalde referentieniveaus per doorstroomtoets in 2025

toets	Lezen			Rekenen			Taalverzorging		
	<1F	1F	2F	<1F	1F	1S	<1F	1F	2F
AMN	7,4	92,6	55,9	26,8	73,2	29,1	13,3	86,7	40,5
Dia	1,9	98,1	60,7	11,1	88,9	40,2	5,5	94,5	46,5
DOE	3,6	96,4	64,2	17,2	82,8	37,1	8,9	91,1	44,7
IEP totaal	2,3	97,7	69,4	9,3	90,7	38,8	4,8	95,2	51,4
IEP digitaal	3,1	96,9	68,9	12,8	87,2	35,0	7,0	93,0	50,1
IEP papier	2,0	98,0	69,6	7,9	92,1	40,3	3,9	96,1	52,0
Lib totaal	1,4	98,6	75,8	7,8	92,2	45,9	3,9	96,1	56,6
Lib digitaal	2,2	97,8	70,7	10,5	89,5	42,6	5,5	94,5	50,5
Lib papier	1,0	99,0	78,9	6,1	93,9	47,9	2,9	97,1	60,4
ROUTE 8	5,6	94,4	48,9	29,8	70,2	25,7	17,3	82,7	33,6

Onderwijstype

Tabel 12 geeft de percentages behaalde referentieniveaus per onderwijstype weer.

Tabel 12: Percentage behaalde referentieniveaus per onderwijstype in 2025

onderdeel	niveau	bo	sbo	so
Lezen	<1F	1,4	17,1	12,6
	1F	98,6	82,9	87,4
	2F	72,9	16,3	29,7
Rekenen	<1F	7,6	72,8	47,4
	1F	92,4	27,2	52,6
	1S	43,0	3,3	10,6
Taalverzorging	<1F	3,4	49,5	30,4
	1F	96,6	50,5	69,6
	2F	54,6	4,0	11,6

4.3 Relatie voorlopig schooladvies en toetsadvies

In tabel 13 staat de relatie tussen het voorlopige schooladvies en het behaalde toetsadvies weergegeven voor alle onderwijstypen samen. De percentages geven per schooladvies de percentages behaalde toetsadviezen weer.

In de tabel is bijvoorbeeld te zien dat 13,5% van de leerlingen die een voorlopig schooladvies havo/vwo kreeg een vwo-toetsadvies heeft ontvangen. De relatie tussen het voorlopige schooladvies en het toetsadvies is niet eenduidig, omdat de indeling in schoolsoorten niet gelijk is. De toetsadvies-categorieën zijn meervoudige adviezen, met uitzondering van het enkelvoudige toetsadvies vwo, terwijl de voorlopige schooladviezen meer enkelvoudige adviezen bevatten.

In bijlage 1 vind je de relatie voorlopig schooladvies en toetsadvies in 2025, per doorstroomtoets.

Tabel 13: Relatie voorlopig schooladvies en toetsadvies in 2025*

voorlopig schooladvies	toetsadvies					
	pro/ vmbo bb	vmbo bb/ vmbo kb	vmbo kb/ vmbo gl-tl	vmbo gl-tl/ havo	havo/ vwo	vwo
pro	64,3	34,6	0,9	0,2	0,0	0,0
vmbo bb	11,1	76,9	11,2	0,8	0,0	0,0
vmbo bb/ vmbo kb	2,5	65,1	29,6	2,6	0,1	0,0
vmbo kb	0,4	40,5	50,3	8,4	0,3	0,0
vmbo kb/ vmbo gl-tl	0,1	18,9	59,6	20,1	1,2	0,0
vmbo gl-tl	0,1	7,8	49,2	38,9	3,9	0,2
vmbo gl-tl/havo	0,0	1,6	27,3	56,7	13,4	1,0
havo	0,0	0,4	11,0	55,3	29,2	4,1
havo/vwo	0,0	0,1	3,1	35,6	47,7	13,5
vwo	0,0	0,0	0,5	11,4	40,9	47,2

* Zie bijschrift tabel 5

4.4 Resultaten 2025: toelichting en interpretatie

De landelijke resultaten op de doorstroomtoetsen van 2025 laten een vergelijkbaar beeld zien met de resultaten zoals gepresenteerd in de terugblik van 2024. Ook dit jaar zien we verschillen in prestaties, zoals waargenomen in de toetsadviezen en percentages behaalde referentieniveaus, tussen de toetsen. Deze verschillen worden ook teruggevonden in een klassieke analyse, waarbij je kijkt naar het percentage goed beantwoorde ankeropgaven per toets. Dit bevestigt dat de verschillen geen gevolg zijn van de gebruikte normeringsmethode, maar dat deze representatief zijn voor de prestaties van de leerlingen op de (anker)opgaven.

De verschillen in toetsprestaties zijn deels te verklaren door verschillen in vaardigheden van de deelnemende leerlingpopulaties bij de verschillende doorstroomtoetsen. Deze verschillen blijken onder andere uit de verdelingen van voorlopige schooladviezen, maar bijvoorbeeld ook uit het aandeel leerlingen van s(b)o. De verschillen in de vaardigheid van de leerlingpopulatie vormen echter slechts een deel van de verklaring voor de waargenomen prestatieverschillen tussen de toetsen. Zoals te zien bij de relatie tussen voorlopig schooladvies en toetsadvies per toets (bijlage 1), bestaan ook bij een gelijk voorlopig schooladvies verschillen in de verdeling van behaalde toetsadviezen tussen de doorstroomtoetsen.

Naast populatieverschillen wijzen wij op selectie-effecten op schoolniveau. Deze worden veroorzaakt doordat scholen een weloverwogen keuze maken voor een bepaalde doorstroomtoets. Bij deze keuze kunnen technische of pedagogisch didactische factoren een rol spelen. Een doorstroomtoets kan gekozen worden omdat deze bijvoorbeeld aansluit bij het gebruikte leerlingvolgstelsel, de lesmethodes of de mate van digitalisering in het onderwijs. Hierdoor kunnen de populaties ook op andere aspecten verschillen dan alleen op vaardigheid, waardoor er verschillen kunnen ontstaan in de toetsprestatie.

Daarnaast zijn ook verschillen in de interacties tussen leerlingen en toetsen een mogelijke oorzaak van verschillen in toetsprestaties. Vanwege de keuzevrijheid zijn er verschillen tussen toetsen toegestaan. Sterker, diversiteit is de *bedoeling* van het doorstroomtoetsensysteem, die ook duidelijk zichtbaar is in het aanbod en de kenmerken van de verschillende doorstroomtoetsen. Elk verschil kan echter ook doorwerken in de manier waarop leerlingen de toetsen beleven en gemotiveerd worden. Hierbij valt te denken aan lay-out, afnamecondities en -instructies, maar ook aan of de toets digitaal of op papier gemaakt wordt.

Omdat selectie-effecten op schoolniveau ook een effect kunnen hebben op de manier waarop voorlopige schooladviezen tot stand komen, is het lastig de verschillende oorzaken van de prestatieverschillen te ontrafelen. Er loopt onder andere onderzoek naar de totstandkoming van schooladviezen en naar de verschillen tussen papieren en digitale toetsen. Daarnaast verzamelen wij gegevens over de plaatsing en doorstroom in het voortgezet onderwijs. Onderzoek naar de effecten van de doorstroomtoetsen op de plaatsing in het voortgezet onderwijs kan uitgevoerd worden na de eerste twee brugklasjaren, dus drie jaar na de afname van de doorstroomtoets. In het najaar van 2026 zijn deze gegevens bekend van de leerlingen die de eerste doorstroomtoets in 2024 gemaakt hebben. Vanaf dat moment kunnen we het eerste doorstroomonderzoek uitvoeren.

5. VERGELIJKING 2024-2025

In dit hoofdstuk zijn de resultaten van leerlingen uit zowel regulier basisonderwijs als s(b)o meegenomen.

5.1 Toetsadviezen

In tabel 14 staan de percentages van de toetsadviezen in 2024 en 2025, per toets en landelijk.

Wanneer we de resultaten van 2025 vergelijken met de percentages van 2024, zien we dat de verdeling van de toetsadviezen op elkaar lijkt. Er zijn altijd afwijkingen in resultaten over jaren heen. In 2025 is te zien dat dit jaar bij AMN over het algemeen vaker havo/vwo- en vwo-toetsadviezen zijn behaald ten opzichte van 2024. Dit heeft mogelijk deels te maken met scholen die wisselen van toets (zie 5.4). Bij de Lib papier worden daarentegen minder vaak havo/vwo- en vwo-toetsadviezen behaald. Dit is deels te verklaren doordat er bij Lib papier minder gepresteerd is op Rekenen, zoals we ook zien bij de resultaten op de referentieniveaus (zie paragraaf 5.2). Daarnaast zien we dat de resultaten tussen de papieren en de digitale IEP in 2025 dichter bij elkaar liggen dan in 2024.

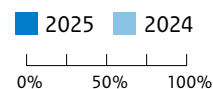
Tabel 14: Percentages toetsadviezen 2024 en 2025

toets	toetsadvies					
	pro/ vmbo bb	vmbo bb/ vmbo kb	vmbo kb/ vmbo gl-tl	vmbo gl-tl/ havo	havo/ vwo	vwo
landelijk	2,4 2,5	15,0 15,0	22,8 21,8	29,1 29,0	19,8 20,1	10,9 11,7
AMN	10,5 9,3	24,1 25,1	21,5 23,9	25,0 25,0	14,6 13,1	4,3 3,6
Dia	2,8 2,1	17,0 17,9	25,3 24,5	30,0 31,0	18,5 18,1	6,5 6,4
DOE	4,9 3,5	19,2 19,4	23,7 23,8	26,1 26,3	16,3 17,4	9,9 9,5
IEP totaal	1,4 1,3	15,6 15,1	24,5 24,3	30,1 29,8	18,8 19,2	9,6 10,4
IEP digitaal	2,9 2,1	17,6 17,5	24,0 26,4	28,4 29,5	18,6 17,5	8,5 7,1
IEP papier	0,9 0,7	14,7 13,4	24,7 23,0	30,8 30,0	18,9 20,4	10,0 12,5
Lib totaal	1,4 1,3	11,8 10,8	21,3 18,6	29,5 29,7	22,3 23,8	13,7 15,8
Lib digitaal	2,3 2,4	15,1 13,8	22,8 19,3	28,4 29,0	20,1 21,9	11,3 13,7
Lib papier	0,8 0,5	9,8 8,7	20,3 17,9	30,2 30,2	23,6 25,2	15,3 17,4
ROUTE 8	11,4 9,5	28,3 26,5	22,2 23,5	21,6 23,6	11,9 11,9	4,5 5,0

5.2 Referentieniveaus

In tabel 15 staan de percentages behaalde referentieniveaus in 2024 en 2025, per toets en landelijk.

Op toetsniveau zijn er altijd fluctuaties zichtbaar tussen jaren. Het overgrote deel van de resultaten op de referentieniveaus komt overeen tussen 2024 en 2025. De grootste verschillen tussen 2024 en 2025 zijn te zien bij het percentage leerlingen dat het niveau 1S voor rekenen heeft behaald bij Lib papier met respectievelijk 8 procentpunten minder. Bij lezen 2F zien we dit jaar een afname bij IEP papier en ROUTE 8 van respectievelijk 7 en 6 procentpunten.

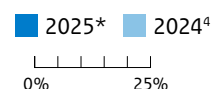
Tabel 15: Percentage behaalde referentieniveaus per doorstroomtoets 2024 en 2025

toets	Lezen 1		Rekenen		Taalverzorging	
	1F	2F	1F	1S	1F	2F
landelijk	97,8	70,1	89,4	41,0	94,5	52,0
	98,4	72,3	88,7	43,4	94,1	50,8
AMN	92,6	55,9	73,2	29,1	86,7	40,5
	94,6	55,9	73,8	28,3	88,4	34,2
Dia	98,1	60,7	88,9	40,2	94,5	46,5
	98,3	63,9	87,6	38,2	95,4	47,6
DOE	96,4	64,2	82,8	37,1	91,1	44,7
	97,2	66,2	85,3	36,2	91,3	46,6
IEP totaal	97,7	69,4	90,7	38,8	95,2	51,4
	98,7	73,7	89,9	39,6	95,7	51,0
IEP digitaal	96,9	68,9	87,2	35,0	93,0	50,1
	98,3	69,7	87,5	33,9	94,5	49,5
IEP papier	98,0	69,6	92,1	40,3	96,1	52,0
	99,0	76,7	91,5	43,3	96,5	52,3
Lib totaal	98,6	75,8	92,2	45,9	96,1	56,6
	99,5	77,7	92,5	53,0	95,4	56,8
Lib digitaal	97,8	70,7	89,5	42,6	94,5	50,5
	99,1	74,6	89,8	48,8	93,0	51,3
Lib papier	99,0	78,9	93,9	47,9	97,1	60,4
	99,8	80,4	94,4	56,0	97,0	60,7
ROUTE 8	94,4	48,9	70,2	25,7	82,7	33,6
	94,3	54,8	74,1	26,0	84,5	32,3

5.3 Voorlopige schooladviezen

In tabel 16 staan de percentages voorlopige schooladviezen van respectievelijk 2024 en 2025, zowel per toets als landelijk.

Tabel 16: Percentages voorlopige schooladviezen 2024⁴ en 2025*

toets	voorlopig schooladvies									
	pro	vmbo bb	vmbo bb/ vmbo kb	vmbo kb	vmbo kb/ vmbo gl-tl	vmbo gl-tl	vmbo gl-tl/ havo	havo	havo/ vwo	vwo
landelijk	2,3 2,2	5,5 6,2	5,2 5,1	7,9 8,8	7,7 7,0	13,7 14,9	12,4 11,6	13,6 14,5	13,5 12,4	18,1 17,4
AMN	12,7 8,8	12,1 11,5	6,7 5,6	8,5 9,1	9,0 7,8	10,0 12,0	12,7 11,6	9,0 11,5	10,3 10,0	9,1 12,1
Dia	1,9 1,7	5,4 6,6	5,4 4,7	8,7 10,6	8,7 7,3	15,1 16,3	12,0 11,1	13,9 14,6	12,1 10,8	16,9 16,2
DOE	3,0 2,4	7,9 7,1	6,9 6,0	8,3 9,4	8,5 6,0	12,6 14,4	10,7 10,1	15,1 14,7	13,0 11,6	14,0 18,3
IEP totaal	1,1 1,0	4,7 5,2	4,8 4,7	7,8 8,4	8,0 7,3	14,1 15,2	12,7 12,2	13,5 14,5	13,9 13,4	19,3 18,2
IEP digitaal	1,9 1,3	5,6 5,2	5,5 4,7	7,7 7,6	7,8 7,3	12,8 14,9	12,5 12,0	12,3 13,6	13,6 14,0	20,2 19,4
IEP papier	0,7 0,8	4,3 4,9	4,5 4,7	7,8 8,7	8,1 7,2	14,7 15,3	12,7 12,4	14,1 15,0	14,0 13,1	19,0 17,8
Lib totaal	1,5 1,1	4,8 5,4	5,2 4,8	7,6 8,8	7,4 6,7	13,7 15,1	12,8 11,6	14,1 15,2	14,1 12,7	18,8 18,6
Lib digitaal	2,4 1,8	6,2 6,6	5,9 5,5	8,3 9,3	7,6 6,8	13,5 14,8	12,3 11,4	13,1 14,1	13,4 12,4	17,3 17,4
Lib papier	0,8 0,7	3,7 4,5	4,8 4,3	7,1 8,3	7,3 6,5	13,8 15,3	13,1 11,7	14,8 16,1	14,7 13,1	19,9 19,7
ROUTE 8	12,2 8,9	13,4 11,7	6,6 6,6	9,7 9,5	7,2 7,2	11,5 13,2	9,4 10,0	11,4 12,2	8,6 9,4	10,0 11,5

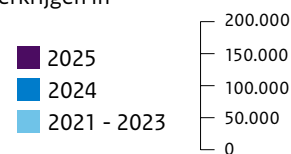
* Zie bijschrift tabel 5

⁴ Niet alle scholen verstrekken hun voorlopige schooladviezen aan de toetsaanbieders. De landelijke totalen zijn op basis van extrapolatie, om rekening te houden met ontbrekende data.

5.4 Wisselscholen

In 2025 zijn de doorstroomtoetsen voor de tweede keer afgenomen. Jaarlijks wisselt een deel van de scholen van toets. Door onderzoek te doen naar de toetsprestaties van de leerlingen van de scholen die gewisseld zijn van doorstroomtoets tussen 2024 en 2025, kunnen we extra inzichten verkrijgen in de verschillen in leerlingprestaties tussen de doorstroomtoetsen.

Tabel 17: Aantal leerlingen per eindtoets (vóór 2024) en doorstroomtoets (vanaf 2024)

toets	2021 ⁵	2022 ⁵	2023 ⁵	2024 ⁶	2025 ⁷
landelijk	181.864	180.903	181.344	174.053	174.338
Centrale Eindtoets	82.570	79.147	77.139		
AMN	4.068	4.197	4.067	2.923	2.572
Dia	7.121	7.791	8.166	8.304	8.184
DOE				1.812	1.209
IEP totaal	58.978	61.317	64.590	65.901	66.648
IEP digitaal					18.981
IEP papier					47.667
Lib totaal				74.418	82.065
Lib digitaal					31.627
Lib papier					50.438
ROUTE 8	29.127	28.451	27.382	20.695	13.660

⁵ 2021, 2022, 2023: 1 cijferbestand DUO.

⁶ 2024: Terugblik normering 2024, op basis van voorlopige data DUO

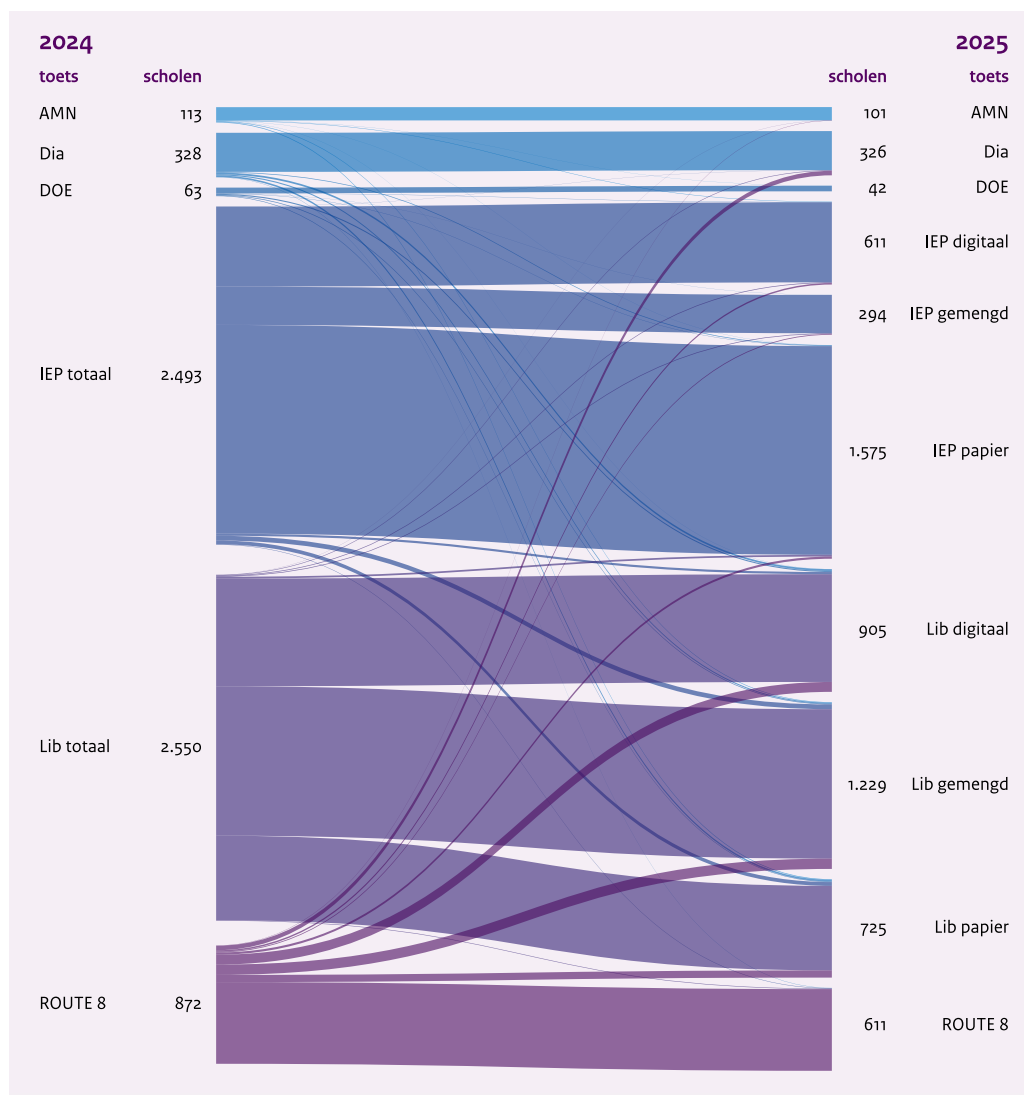
⁷ 2025: Data aanbieders zoals gerapporteerd aan scholen en leerlingen

In tabel 17 is te zien dat het aantal leerlingen per toets door de jaren heen verandert. Dit jaar zien we een afname van het aantal leerlingen bij AMN, DOE, Dia en ROUTE 8. Bij IEP en Lib zien we dit jaar een toename van het aantal leerlingen. In de tabel is ook te zien dat de groepen leerlingen die in een bepaald jaar een doorstroomtoets afnemen in omvang verschillen van jaar tot jaar.

Na het tweede afnamejaar van de doorstroomtoets is het mogelijk om de wisselscholen in kaart te brengen. Voor deze analyse gebruiken we gegevens die de toetsaanbieders aangeleverd hebben ten behoeve van de normering in 2025, en open onderwijsdata van DUO van 2024. In deze laatste dataset is er geen onderscheid te maken tussen de papieren en digitale afnames bij de Lib en IEP. Hierdoor is het niet mogelijk een uitsplitsing te maken naar papier of digitaal voor 2024. Alleen scholen waarvan de toetsaanbieder eenduidig kan worden vastgesteld en waarbij ieder referentieniveau door ten minste vijf leerlingen behaald is, worden gebruikt in deze analyses.

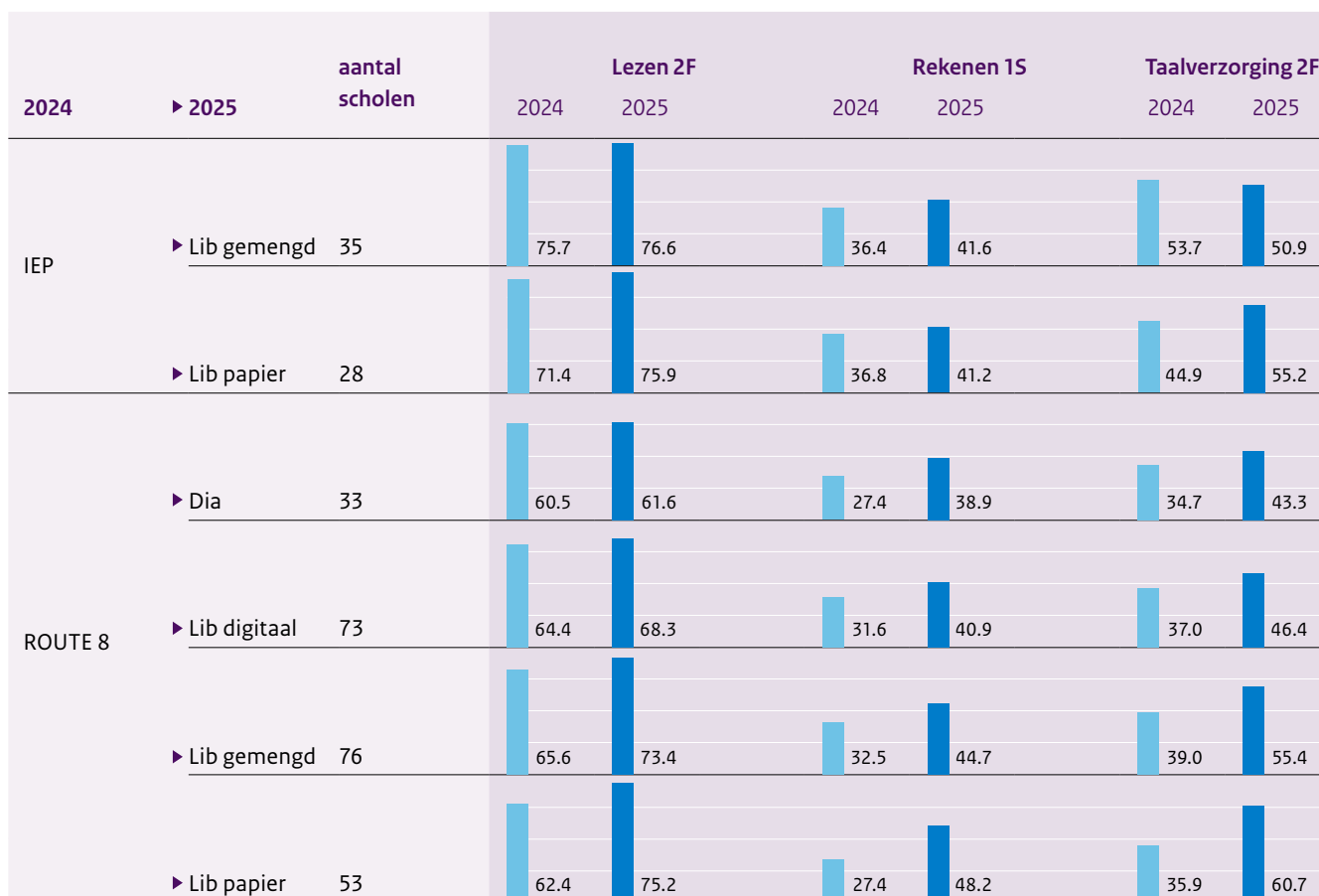
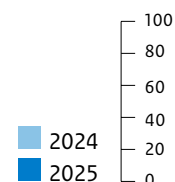
Tussen 2024 en 2025 wisselden 462 scholen en daarmee 11.800 leerlingen van toets, op een totaal van 6.419 scholen waar gegevens over zijn in beide jaren, oftewel 7,2%. Een overzicht van de scholen die wisselden van doorstroomtoets is weergegeven in figuur 2. Hierin maken we voor IEP en Lib in 2025 onderscheid tussen scholen die de toets op papier, digitaal of gemengd afnamen.

Figuur 2: Bewegingen van scholen tussen doorstroomtoetsen tussen 2024 en 2025

Door te kijken naar de toetsprestaties van de leerlingen van de scholen die gewisseld zijn van doorstroomtoets, kunnen we extra inzichten verkrijgen in de verschillen in leerlingprestaties tussen de doorstroomtoetsen. Hiervoor bekijken we alleen schoolstromen die groot genoeg zijn om statistisch betekenisvolle uitspraken over te doen. De ondergrens leggen we hiervoor op 20 scholen, waardoor er vier stromen van wisselscholen overblijven. In tabel 18 staan de behaalde percentages van de referentieniveaus 1S/2F van deze scholen.

Tabel 18: Schoolstromen met 20 of meer scholen, tussen de doorstroomtoetsen van 2024 en 2025, met gemiddelde behaalde percentages referentieniveaus 1S/2F

Bij vrijwel alle schoolstromen is een vooruitgang in de gemiddelde behaalde percentages referentieniveaus zichtbaar. Dit is vooral te zien bij scholen die van ROUTE 8 naar de papieren Lib zijn overgestapt. Bij sommige schoolstromen zien we een ander beeld. Zoals bij de schoolstroom van IEP naar Lib gemengd. Hier lijkt er geen eenduidige vooruitgang of achteruitgang in leerlingprestaties te zijn. In de volgende paragraaf (5.5) geven we hier meer duiding bij.

5.5 Duiding verschillen resultaten

Nu we de resultaten hebben van de doorstroomtoetsen van 2024 en 2025, kunnen we deze resultaten met elkaar vergelijken. In algemene zin zien we een vergelijkbaar beeld bij beide jaren.

Toetsadviezen en referentieniveaus

We zien dat de landelijke verdeling van toetsadviezen en behaalde referentieniveaus in 2025 een vergelijkbaar beeld laten zien met dat in 2024. Op toetsniveau zijn wel verschillen zichtbaar. Verschillen in resultaten tussen jaren komen altijd voor. Op de eerste plaats is niet ieder cohort leerlingen exact gelijk. De groepen leerlingen die in een bepaald jaar een doorstroomtoets maken zijn niet jaarlijks even groot, en de vaardigheid hiervan is niet elk jaar hetzelfde verdeeld. Daarnaast is er altijd sprake van meetonzekerheid, omdat geen enkele toets 100% accuraat is. Bovenop de meetonzekerheid levert elke equivaleringsmethode ook altijd een zekere mate van onzekerheid op (ETS Global, 2025 p.6).

Verschillen in resultaten tussen 2024 en 2025 kunnen naast deze reguliere fluctuaties ook andere oorzaken hebben. Denk bijvoorbeeld aan verschuivingen van scholen die wisselden van de ene naar de andere toetsaanbieder.

Voorlopige schooladviezen

De verdeling van de percentages voorlopige schooladviezen 2025 komt grotendeels overeen met die van 2024. Wel lijken de voorlopige schooladviezen van 2025 over het algemeen iets hoger uit te vallen dan vorig jaar. We zien ook dat er in 2025 meer voorlopige schooladviezen met dubbele categorieën dan enkelvoudige adviezen zijn gegeven dan in 2024.

Wisselscholen

Zoals eerder aangegeven wisselen er ieder jaar scholen van toets. Dat was ook al het geval voor de invoering van de doorstroomtoets. Dit jaar zijn er meer scholen die een andere toets hebben gekozen dan in eerdere jaren. Ook zien we een verschuiving van de keuze voor een digitale naar een papieren toets(variant). De meeste schoolstromen tussen aanbieders zijn vrij klein, dus het is lastig om conclusies te verbinden aan waargenomen verschuivingen in prestaties. We hebben een aantal grotere schoolstromen uitgelicht die wel significant zijn. Bij deze schoolstromen zien we in bijna alle gevallen een gemiddelde prestatieverbetering in 2025.

Dit is een sterke indicatie dat waargenomen verschillen in leerlingprestaties op schoolniveau mede afhankelijk kunnen zijn van de kenmerken van de toets die leerlingen maken. Bijvoorbeeld omdat een andere toets(vorm) beter past bij leerlingen op een bepaalde school. Het kan zijn dat de nieuwe toets(vorm) beter aansluit bij wat leerlingen op school gewend zijn, bijvoorbeeld omdat ze in het onderwijs meer op papier doen dan digitaal of omdat ze door het gebruikte leerlingvolgsysteem bekend zijn geraakt met bepaalde toetskarakteristieken. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat de scholen die deze overstap hebben gemaakt wellicht ook andere maatregelen hebben genomen, die tot een prestatieverbetering in 2025 hebben geleid.

Bij de scholen die van IEP naar de gemengde Lib zijn overgestapt in 2025 is er gemiddeld geen eenduidige vooruitgang of achteruitgang in leerlingprestaties te zien. Dit terwijl er landelijk wel prestatieverschillen waar te nemen zijn tussen leerlingen die de Lib en IEP maken, afgezet tegen het voorlopig schooladvies. De andere toets lijkt hier dus minder invloed te hebben op de prestaties. Wellicht dat in deze gevallen selectie-effecten op schoolniveau een grotere rol spelen.

6. TOT SLOT

Als je verschillende toetsen gebruikt om hetzelfde te meten, kan dat leiden tot verschillende resultaten. Helemaal als je die toetsen afneemt onder verschillende omstandigheden bij verschillende scholen met verschillend onderwijs aan verschillende leerlingen. Je hebt dan een behoorlijk aantal factoren die elk, gezamenlijk en onderling, invloed kunnen hebben op prestaties en de mate waarin verschillen zich voordoen.

We zijn als CvTE verantwoordelijk voor de normering van de doorstroomtoetsen en daarmee allereerst voor het waarborgen dat de leerling het toetsadvies krijgt dat past bij de prestatie die deze leerling heeft laten zien op de toets die de betreffende school heeft gekozen. Dat hebben we in zowel 2024 als in 2025 voor elke doorstroomtoets gewaarborgd in nauwe samenwerking met Stichting Cito en de toetsaanbieders.

Daarnaast zijn we verantwoordelijk voor de vergelijkbaarheid van de toetsadviezen. De prestaties die leerlingen laten zien op de toetsen moeten op gelijke wijze gewaardeerd worden. Dit betekent niet dat er geen verschillen kunnen bestaan tussen de bestaande doorstroomtoetsen. Verschillen zijn inherent aan het gevarieerde aanbod van toetsen. Hoe de verschillen in prestaties tussen toetsen ontstaan, of we ze allemaal in beeld hebben, in welke mate ze elkaar beïnvloeden en hoe groot een 'aanvaardbare bandbreedte' van de verschillen in toetsprestaties precies is, is lastig vast te stellen. Onderzoek is en blijft nodig om meer inzicht te verschaffen in de vele factoren die een rol kunnen spelen bij de verschillen in resultaten van de verschillende doorstroomtoetsen.

Na het analyseren van de eerste afname (de resultaten daarvan beschreven we in de eerste *terugblik 2024* (CvTE, 2024)) hebben we in samenspraak met OCW, Stichting Cito en de toetsaanbieders een onderzoeksprogramma opgezet. We doen daarin breed onderzoek naar factoren die een effect kunnen hebben op verschillen in resultaten. Zoals hierboven beschreven zijn dat er nogal wat. Het programma bestaat dan ook uit diverse deelonderzoeken. Daarnaast voeren we reguliere analyses uit en laten we periodiek externe audits doen. De rapporten maken we openbaar. We publiceren onderzoeksresultaten na afronding van onderzoek op cvtetoetsenpo.nl.

Wijst onderzoek uit dat verbetering mogelijk is, dan maken we daar meteen werk van. Zo scherpten we eerder al ons beoordelingskader aan en ook onze werkafspraken over het gezamenlijk anker.

We kunnen het volledige vraagstuk over de verschillen in resultaten tussen de doorstroomtoetsen met onderzoek echter niet volledig op lossen. De verschillen horen bij het stelsel, die zullen er dus ook altijd blijven. Met onderzoek naar de factoren die een rol spelen bij de verschillen kunnen we ons zicht op de totale puzzel wel uitbreiden en aanscherpen. Dit helpt ons om, samen met de toetsaanbieders, de doorstroomtoetsen verder te verbeteren.

BIJLAGE 1

Niet alle scholen verstrekken hun voorlopige schooladviezen aan de toetsaanbieders. Omdat wij daardoor van slechts 69% van de deelnemende leerlingen het voorlopig schooladvies hebben, kan deze verdeling licht afwijken van de daadwerkelijke landelijke verdeling. Om een goed beeld van de landelijke verdeling te krijgen, moeten de schooladviezen geconditioneerd op doorstroomtoets geëxtrapoleerd worden. Anders ontstaan er afwijkingen.

Tabel 19: Relatie voorlopig schooladvies - toetsadvies AMN

voorlopig schooladvies	toetsadvies					
	pro/ vmbo bb	vmbo bb/ vmbo kb	vmbo kb/ vmbo gl-tl	vmbo gl-tl/ havo	havo/ vwo	vwo
pro	78,6	20,4	0,9	0,0	0,0	0,0
vmbo bb	32,7	62,4	3,9	1,0	0,0	0,0
vmbo bb/ vmbo kb	6,5	61,8	31,2	0,6	0,0	0,0
vmbo kb	1,4	49,3	41,9	7,0	0,0	0,5
vmbo kb/ vmbo gl-tl	0,0	18,9	59,2	20,2	1,8	0,0
vmbo gl-tl	0,8	9,4	50,4	36,6	2,8	0,0
vmbo gl-tl/havo	0,0	1,6	26,1	60,2	11,5	0,6
havo	0,0	1,7	10,5	63,8	21,8	2,2
havo/vwo	0,0	0,4	3,8	41,4	46,7	7,7
vwo	0,0	0,0	1,7	11,3	50,6	36,4

Tabel 20: Relatie voorlopig schooladvies - toetsadvies Dia

voorlopig schooladvies	toetsadvies					
	pro/ vmbo bb	vmbo bb/ vmbo kb	vmbo kb/ vmbo gl-tl	vmbo gl-tl/ havo	havo/ vwo	vwo
pro	67,9	30,0	2,1	0,0	0,0	0,0
vmbo bb	18,5	70,6	10,1	0,7	0,0	0,0
vmbo bb/ vmbo kb	3,7	73,1	21,2	2,0	0,0	0,0
vmbo kb	0,5	47,6	44,7	7,0	0,3	0,0
vmbo kb/ vmbo gl-tl	0,3	28,7	58,4	11,5	1,1	0,0
vmbo gl-tl	0,1	10,1	56,1	31,5	2,3	0,0
vmbo gl-tl/havo	0,0	3,1	39,5	49,9	7,1	0,3
havo	0,0	0,2	18,5	61,3	17,9	2,1
havo/vwo	0,0	0,3	7,8	45,7	38,7	7,6
vwo	0,0	0,2	1,1	21,1	45,6	32,0

Tabel 21: Relatie voorlopig schooladvies - toetsadvies DOE

voorlopig schooladvies	toetsadvies					
	pro/ vmbo bb	vmbo bb/ vmbo kb	vmbo kb/ vmbo gl-tl	vmbo gl-tl/ havo	havo/ vwo	vwo
pro	72,7	27,3	0,0	0,0	0,0	0,0
vmbo bb	14,8	79,5	4,5	1,1	0,0	0,0
vmbo bb/ vmbo kb	2,6	67,5	24,7	5,2	0,0	0,0
vmbo kb	1,1	48,9	40,2	9,8	0,0	0,0
vmbo kb/ vmbo gl-tl	0,0	20,2	60,6	19,1	0,0	0,0
vmbo gl-tl	0,0	9,3	55,7	30,7	3,6	0,7
vmbo gl-tl/havo	0,0	2,5	34,5	52,9	10,1	0,0
havo	0,0	0,0	17,9	59,5	18,5	4,2
havo/vwo	0,0	0,0	4,9	35,4	47,9	11,8
vwo	0,0	0,0	0,6	10,3	41,7	47,4

Tabel 22: Relatie voorlopig schooladvies - toetsadvies IEP digitaal

voorlopig schooladvies	toetsadvies					
	pro/ vmbo bb	vmbo bb/ vmbo kb	vmbo kb/ vmbo gl-tl	vmbo gl-tl/ havo	havo/ vwo	vwo
pro	67,4	31,0	1,6	0,0	0,0	0,0
vmbo bb	14,5	79,8	5,1	0,6	0,0	0,0
vmbo bb/ vmbo kb	3,9	76,7	17,7	1,7	0,0	0,0
vmbo kb	1,6	51,5	42,4	4,4	0,1	0,0
vmbo kb/ vmbo gl-tl	0,4	28,3	59,6	11,5	0,3	0,0
vmbo gl-tl	0,0	12,1	57,4	29,1	1,4	0,0
vmbo gl-tl/havo	0,0	2,8	36,9	53,5	6,8	0,0
havo	0,0	1,0	17,2	60,1	20,6	1,1
havo/vwo	0,0	0,2	4,2	46,5	41,9	7,3
vwo	0,0	0,0	0,8	15,3	48,0	35,8

Tabel 23: Relatie voorlopig schooladvies - toetsadvies IEP papier

voorlopig schooladvies	toetsadvies					
	pro/ vmbo bb	vmbo bb/ vmbo kb	vmbo kb/ vmbo gl-tl	vmbo gl-tl/ havo	havo/ vwo	vwo
pro	40,4	58,4	0,6	0,6	0,0	0,0
vmbo bb	6,4	79,6	13,1	0,9	0,0	0,0
vmbo bb/ vmbo kb	2,1	69,4	27,2	1,3	0,0	0,0
vmbo kb	0,2	44,9	48,2	6,4	0,2	0,0
vmbo kb/ vmbo gl-tl	0,1	21,5	60,8	17,0	0,6	0,0
vmbo gl-tl	0,1	9,2	53,3	33,8	3,3	0,3
vmbo gl-tl/havo	0,0	1,7	31,2	56,3	10,2	0,6
havo	0,0	0,4	13,2	58,7	24,9	2,9
havo/vwo	0,0	0,1	4,2	40,6	44,1	11,0
vwo	0,0	0,1	0,7	14,6	42,5	42,1

Tabel 24: Relatie voorlopig schooladvies - toetsadvies Lib digitaal

voorlopig schooladvies	toetsadvies					
	pro/ vmbo bb	vmbo bb/ vmbo kb	vmbo kb/ vmbo gl-tl	vmbo gl-tl/ havo	havo/ vwo	vwo
pro	60,5	38,2	1,1	0,2	0,0	0,0
vmbo bb	11,0	77,9	10,9	0,2	0,0	0,0
vmbo bb/ vmbo kb	2,3	64,2	31,1	2,4	0,1	0,0
vmbo kb	0,2	37,6	53,9	7,9	0,3	0,0
vmbo kb/ vmbo gl-tl	0,0	16,7	61,9	20,1	1,2	0,0
vmbo gl-tl	0,0	5,9	48,7	41,7	3,5	0,1
vmbo gl-tl/havo	0,0	1,3	25,3	58,6	14,1	0,8
havo	0,0	0,3	8,0	56,9	31,0	3,8
havo/vwo	0,0	0,1	2,0	33,2	51,7	13,0
vwo	0,0	0,1	0,5	8,0	39,4	52,1

Tabel 25: Relatie voorlopig schooladvies - toetsadvies Lib papier

voorlopig schooladvies	toetsadvies					
	pro/ vmbo bb	vmbo bb/ vmbo kb	vmbo kb/ vmbo gl-tl	vmbo gl-tl/ havo	havo/ vwo	vwo
pro	49,2	46,9	3,0	1,0	0,0	0,0
vmbo bb	6,2	74,5	17,8	1,3	0,2	0,0
vmbo bb/ vmbo kb	1,9	54,0	38,6	5,1	0,3	0,1
vmbo kb	0,2	31,0	54,9	13,5	0,4	0,1
vmbo kb/ vmbo gl-tl	0,0	12,0	56,8	28,8	2,4	0,1
vmbo gl-tl	0,0	4,5	40,9	47,9	6,4	0,3
vmbo gl-tl/havo	0,0	1,1	19,7	57,6	19,7	1,8
havo	0,0	0,3	6,4	48,5	38,3	6,5
havo/vwo	0,0	0,0	1,6	26,8	51,6	19,9
vwo	0,0	0,0	0,2	7,1	35,3	57,3

Tabel 26: Relatie voorlopig schooladvies - toetsadvies ROUTE 8

voorlopig schooladvies	toetsadvies					
	pro/ vmbo bb	vmbo bb/ vmbo kb	vmbo kb/ vmbo gl-tl	vmbo gl-tl/ havo	havo/ vwo	vwo
pro	69,1	30,9	0,0	0,0	0,0	0,0
vmbo bb	13,2	79,9	6,8	0,1	0,0	0,0
vmbo bb/ vmbo kb	3,0	68,2	27,0	1,7	0,2	0,0
vmbo kb	0,4	43,7	47,5	7,8	0,3	0,2
vmbo kb/ vmbo gl-tl	0,1	22,3	58,8	17,4	1,1	0,3
vmbo gl-tl	0,3	9,3	53,6	34,1	2,7	0,1
vmbo gl-tl/havo	0,0	1,8	30,5	55,9	11,0	0,8
havo	0,1	0,9	14,5	56,7	24,7	3,1
havo/vwo	0,0	0,3	3,6	39,4	45,9	10,7
vwo	0,0	0,0	0,4	13,9	47,0	38,7

REFERENTIES

CvTE (2024a) Regeling beoordelingsnormen doorstroomtoetsen po
[wetten.nl - Regeling - Regeling beoordelingsnormen doorstroomtoetsen PO - BWBRoo476o6](#)

CvTE (2024b) Terugblik normering doorstroomtoetsen 2024
[Terugblik normering doorstroomtoetsen 2024 | Rapport | CvTE](#)

CvTE (2024c) Regeling beoordelingskader doorstroomtoetsen po
[wetten.nl - Regeling - Regeling beoordelingskader doorstroomtoets PO - BWBRoo47614](#)

CvTE (2025) Voorlopig beeld 2025
[Voorlopig beeld doorstroomtoetsen 2025 | Rapport | CvTE](#)

ETS Global (2025) Audit normering doorstroomtoetsen 2024
[Rapport audit normering doorstroomtoetsen 2024 ETS Global | Rapport | CvTE](#)

OCW (2025) Handreiking schooladvisering
[Handreiking schooladvisering \(versie februari 2025\)](#)

COLLEGE VOOR TOETSEN EN EXAMENS

Het College voor Toetsen en Examens is namens de overheid verantwoordelijk voor de kwaliteit en het niveau van de centrale examens en toetsen in Nederland. Het heeft verschillende examens en toetsen onder zijn hoede.

cvte.nl

SAMEN BOUWEN WE AAN GOEDE TOETSEN EN EXAMENS

Toetsen primair onderwijs: doorstroomtoetsen en leerlingvolgsystemen. Vergelijkbaarheid van doorstroomtoetsresultaten en kwaliteitsbewaking van doorstroomtoetsen en leerlingvolgsystemen.
Cvtetoetsenpo.nl

Centrale examens voortgezet onderwijs: het centrale deel van de eindexamens vmbo, havo of vwo. Het diploma geeft toegang tot passend vervolgonderwijs.
Examenblad.nl

Staatsexamens voortgezet onderwijs: examens voor iedereen die individueel of op vso-scholen niet in staat is via het regulier voortgezet onderwijs examen af te leggen.
Staatsexamensvo.nl

Centrale examens middelbaar beroeps- onderwijs: centrale examens Nederlandse taal en Engels voor studenten in het mbo. De uitkomst is onderdeel van het mbo-diploma.
Examenbladmbo.nl

Staatsexamen Nederlands als tweede taal: examens Nederlandse taal voor iedereen die Nederlands niet als moedertaal heeft. Het diploma toont aan dat het Nederlands voldoende is voor werk of opleiding.
Staatsexamensnt2.nl